

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej ul. [...] w K.

przeciwko A. W. i B. C.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń oraz o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 maja 2022 r.,

zażalenia pozwanych na wyrok Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II Ca 816/21,

**oddala zażalenie pozostawiając orzeczenie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Opolu uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 24 maja 2021 r. i przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania sprawę z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej – ul. [...] w K. przeciwko A. W. i B. C. o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń oraz o zapłatę. Przyczyną uchylenia było stwierdzenie nieważności postępowania w postaci pozbawienia powódki możliwości obrony swoich praw w procesie, co zdaniem Sądu nastąpiło na skutek naruszenia art. 148¹ § 3 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyli zażaleniem pozwani, zarzucając naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. wobec niezaistnienia przesłanki nieważności

postępowania. W ocenie żalących powód nie złożył wniosku o rozpoznanie sprawy na rozprawie, przeciwnie wnosił o rozpoznanie sprawy pod jego nieobecność. Zdaniem pozwanych nie można przyjąć, że złożenie przez strony wniosków dowodowych o zeznania świadków i przesłuchanie stanowi dorozumiany wniosek o rozpoznanie sprawy na rozprawie, tym bardziej, na etapie składania pozwu nie ma żadnej pewności, że wnioski te będą rozpoznane pozytywnie, gdyż sąd może przyjąć, że istnieje potrzeba wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym w oparciu o materiał dowodowy wynikający z dokumentów.

Sąd Najwyższy zważył:

Zażalenie nie okazało się zasadne.

Należy zauważyć, iż w myśl art. 148¹ § 3 k.p.c. rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy. W realiach sprawy, w pozwie z 22 czerwca 2022 r. powódka zawarła wniosek dowodowy o wezwanie wskazanych osób na rozprawę. Ponadto, mimo braku jednoznacznie brzmiącego wniosku o przeprowadzenie rozprawy, strona wniosła o rozpoznanie sprawy także pod jej nieobecność. W ocenie Sądu Najwyższego było to wystarczające by uznać, że strona domagała się przeprowadzenia rozprawy (w sposób dorozumiany).

W tym zakresie należy zauważyć, iż w orzecnictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych utrwaliło się już stanowisko, że powołanie w pozwie terminu „rozprawa” we wnioskach innych niż żądanie przeprowadzenia rozprawy sformułowane *explicite*, stanowi dorozumiany wniosek o przeprowadzenie rozprawy (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 września 2020 r., I CZ 26/20 – odnośnie do oświadczenia o gotowości zawarcia ugody po otwarciu rozprawy - oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 marca 2021 r., V ACa 669/20 – co do wniosku o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność strony).

Ponadto, w przypadku zawarcia w treści pozwu wniosków dowodowych, których przeprowadzenie może nastąpić wyłącznie na rozprawie, zasadne jest przyjęcie, że powód występuje jednocześnie o przeprowadzenie rozprawy. W innym przypadku żądane dowody nie mogłyby bowiem w ogóle zostać przeprowadzone. Stanowisko takie wyraził już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 maja 2021 r. (II DPUA 1/21) i sądy apelacyjne w wyrokach z dnia 25 marca

2021 r. (Sąd Apelacyjny w Warszawie, VI ACa 801/20) oraz z 24 maja 2019 r. (Sąd Apelacyjny w Białymstoku, I ACa 102/19). Na tle art. 148¹ § 3 k.p.c. jest to stanowisko trafne. Brak przeprowadzenia rozprawy w niniejszej sprawie spowodował, że powódka nie miała możliwości odniesienia się do decyzji sądu, w szczególności złożenia ewentualnych zastrzeżeń, co miało istotne znaczenie dla obrony jej praw. Dlatego nie ma racji skarżący podnosząc fakt niezaistnienia przesłanki nieważności postępowania. W tym zakresie orzeczenie Sądu Okręgowego było trafne.

W tym stanie rzeczy należało oddalić zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

[as]